

Felvidéki Híradó.

A felvidéki magyar közművelődés szolgálatában álló társadalmi hetilap.

MEGJELENIK: MINDEN VASÁRNP.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Révész Lajos. A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatatra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.</p>	<p>Társszerkesztő: Fehér János.</p>	<p>HIVATALOS HIRDETESEK DIJA 100 szög 2 frt., ezentúl minden megkezdett száz szónál 50 krral több.</p>
--	--	--	--

Magyarok legyünk-e, vagy csak legyünk!

(F.) A nemzetiségi mozgalmak, jobban mondva — fészkelődések, mind-egyre nagyobb dimenziókat kezdenek ölteni. Memorandumok, replikák, fagyűlölettel áthatott, sokszor beszámíthatatlan lelkiállapotra valló újság-cikkek, majd kongresszusok hirdetik a világnak, hogy a magyar szouverenitás türethetetlen, hogy a nemzeti-ségek el vannak nyomva s velük égbekiáltó igazságtalanságot követnek el a magyarok.

Hogy ezen mozgalmak kik által, s mily intencióval indítatnak és hogyan foganatosítottak? arra igen szépen felelt meg jeles publicisztánk s felvidéki társadalmunknak egyik köztünk élő kitűnősége — a »Pesti Napló« október 29-iki számában. A cikk a november hóban Bécsben megtartandó nemzetiségi kongresszusról szólva, felemlíti, hogy a nemzetiségek már 1848-ban is tartottak kongresszusot, de hogy mit végeztek azt maguk sem tudták a küldöttségek tagjai, sőt mi több, egymást meg sem értették, s kénytelenek voltak tárgyalásaikat is az általuk gyűlölt német nyelven folytatni. Majd átterve a mostani nemzetiségi kalauzokra, kifejti a cikk, hogy ezeztől bizony

nincs mit rettegnie Ausztria-Magyarországnak, mert ezek csak amolyan közönséges emberek a legaprājából, a kiknek egyebük sincs, csak a számuk. A két országot tehát a mostani kongresszus sem fogja sarkaiból ki-mozdítani.

Legyen a dolog bármiként, mégis alkalmat szolgáltat nekünk arra, hogy számot vessük magunkkal, vajjon megteszük-e mindazt, a mit egy felvidéki magyar hazafinak megtennie elmulaszthatlan kötelessége? Vajjon a szó legnemesebb értelmében igazán magyarok vagyunk-e, vagy csak éppen-séggel vagyunk?

Két fogalom áll itt egymás mellett, a melyeket egymástól lényegesen meg kell különböztetni! Igaz, hogy egyik fogalom a másikkal nem ellenkezik, egyik a másikkal nem állja útját, mindazonáltal köztük lényeges a különbség.

Mert hiszen igaz, hogy szép dolog lenni, részt venni a magyar társadalom minden előnyeiben és kitüntetéseiben, de viszont más akként lenni, hogy ne csak legyünk, hanem magyarok legyünk azon értelemben, hogy minden tettünk, minden gondolatunk hazánk s a magyar nemzet megerősödésére s boldogítására legyen irányozva! És a felvidéki ilyen emberekre van szüksége, hogy ellensu-

lyozható, sőt megemiseithető legyen ama befolyás, melyet a nemzetiségek a népre gyakorolnak.

Igen, de erre a hivatásra nevelni kell a magyart! A magyarrá való nevelésnek pedig már a családban kell megkezdődnie, éppúgy mint a hogy nemzetiségek is ott kezdik meg a magyar nemzet elleni gyűlöletet plántálgatni, a gyűlöletől várván ama kapcsot, mely a felnőtt fiatallembert a magyar társadalomba való beolvadástól visszatarthatja.

Különbég van tehát köztünk és a nemzetiségek közt. Ők magyar — gyűlöltre nevelnek, mi pedig az új nemzedéket magyarrá akarjuk nevelni. Mi e tekintetben is a nemesebb úton vagyunk, s ezzel ősi hajlamunknak a nyíltságnak és az őszinteségnek ösvényén haladunk.

Felmerül már most az a kérdés, vajjon lehet-e a család, — a hol a nemzeti nevelésnek kezdődnie kell — idomítani?

Erre a kérdésre rövid feleletünk az, hogy: lehet. A történelemben többször találkoztunk ilyen, a családra befolyást gyakorló törekvésekkel. Legutóbb az ötvenes években ismétlődött, midőn idegen állami és hebeburgyán felfogott dinasztikus érdekek kedvéért az idegen szellem s vele együtt az idegen jellem bej-

tását célozták. A kísérlet megtörtént s tudjuk mi lett az eredménye: a legerősebb reakció, mely a németesítő rendszert, s vele együtt mindent, mi benne egyébként jó lehetett, félre lökte az utból, és megszülette a magyar nemzeti törekvések felbredését.

Ezen idő óta jogos nemzeti aspirációink érdekében lépésről-lépésre haladtunk előre; törvényeink, valamint közművelődési törekvéseink együttesen működnek ama cél felé, hogy a magyar föld nem lehet másé, csak a magyará; hogy gyermekeinket nem hathatja át más szellem, mint a magyarság szelleme.

És hábar manapság nagyjában véve kedvező állapotok mutatkoznak, mégis egy oly sürgetést, mely a magyar szellemben való nevelést szorgalmazza, nem tarthatunk fölöslegesnek. A felvidéki magyar hazafiaknak dicséretére legyen mondva, a gyermekek megtanulnak ugyan magyarul, de ez még nem elégséges! Ez még csak a külszin, a mihez a lényegnek kell csatlakozni. Lényeg alatt pedig értjük a magyar jellemnek, a magyaros lelkesedésnek és büszkeségnek a gyermeki szívbe való bevitelét. Tehát tanulja meg a gyermek már otthon a lelkesedést és rajongást mindenért a mi magyár.

TÁRCA.

Alig virult . . .

Alig virult kertem s újra néma már,
Elröpült belőle a dalos madár,
Szomorú fűz lombjai közt, sírhalom felett
Zokog búsan — szíve majd hogy megreped.
Elszénem s sorsom úgy megkönyöztem:
Igy hagytad el szívem boldog szerelem!
Zokogd ki magad s szállj vissza szép madár:
Zöldelő kert ifjú szép tavasza vár;
Nemsokára nap hevétől lombtalan leszen,
Elűnik a tavasz s nyár örömlen.
Nemsokára itt a tél, kihül e kebel
S ifjusága öröm nélkül tűnik el.

MIKLER GUSZTÁV.

A levél.

— Francia novella. —

A »Penelope« nevű hadihajó főszedett horgonyval állott utrakészen a touloni kikötő partján, hogy a Tonkingba szállítandó csapatokat felszedje.

Már több; mint két órája, hogy hatalmas fekete füstgomolyok tödülnek ki kéményein s közbe-közbe foilhangzott a gőzpip éles füttye, mely az utasokat a beszállásra figyelmezteté; a hajó mélyén levő kazánok az még nyomos folytan csaknem szüntelen mennydörgésszerű dübörgést hullatnak. A parton nyüzsgő tömeg közül a hajóra szándékozó a jel hallatára beszállani kezdetek. Ki-ki barátjától, nejétől vagy rokonától vett érzékeny búcsút, hogy tengerre szállva csak két év múlva térjen talán vissza. A búcsúzó köztül a parancsnok marad utolsóinak. A válás

fájdalmas, gyengéd szavait suttogó ifjú neje felebe.

Es ah mi szép volt ez a fiatal, nemes tartású asszony! Mely tüzu kéz zsemeit hosszú selyem finomságu pillak árnyalták bet; ebenszünü haja gyönyörű ellentétek volt; dús fonatban alabástrom nyakra fölé tűzve s halvány arca a szomorúság kifejezését tükrözé vissza. Mögöttük egy ifjú délegc tiszt, a parancsnok hadsegéde jelent meg. Felünnen csinos, sugártermetű fiu volt ez, szabályos nemes metszésű arcúval. A parancsnok elé lépvé, megállott és sapkával kezében, mely meghajlással üdvözölte az ezredest s nejét, figyelemzetvén őt a beszállás idejére.

— Isten veled! — suttogó az ezredes megindultságtól remegő hangon. Azután bensőséggel hosszasan szorította meg neje kezét s ezt oly hevesen s erősen, hogy az a fájdalomtól kissé felszisszent.

Vegre a lépéső felszóló fokára még egyszer szenvéidevis pillantást vetett neje felé s utolsó mormogá:

— Isten veled!

Neje arcára ereszté sűrű fátólat.

— Övjön meg az ég. Mauricom! — szólt. — Isten onnel Marnes ur! tevé hozzá remegő hangon. — A parancsnok és hadsegéde hajóra szállottak, hol az elindulásra minden készen állt s csak reájuk várakoztak még. Midőn beléptek, lepecsételt utasításokat s egy posta után címére érkezett levelet kézbesítettek nekik. Kápillantott a csomagra s nem lévén ideje az induláskor annak elolvasásához, s azastalra dobta azt. Fölgörgött a hágesőra, s egy még szemében csillogó könnyet onnan letörölve, harsány hangon kiáltá:

— Gépet előre! Indulhatunk!

A matrózok nyomban követék a kapott parancsot.

A zakatoló gép kerekerei hatalmasan csapdosták a vizet s hegymagasságu habos hullámokat vertek föl; a Penelope fehér füstfelhőbe burkolva körbe lassan megfordult, aztan meghatározott irányat követve, méltóságtejesen távozott a partól, mely hullámörvényeket hagyva maga után.

Két órával utóbb, teendő elvégzése után a parancsnok még mindig gondolatokban elmerült, az alig történt fájdalmas bucsuzás emléke alatt szomorkodva, lakosztalába tért vissza. Teljes elszigeteltségében a komor visszamekélés s a jelen tudata a hosszú válás kínzó gyötrelmet éreztette vele. Két évig háborúskodni! Két századnak tünt ez neki föl, mely időn át a szeretett lényit, ki dédelgette, elragadtatta s vigasztalása volt, nélkülöznie kell. O fájdalom, mi soka keilend szíve lazab dobogását csillapítania, mely egeden azt volt, ki ott a szárazföldön maradt s kinél lelkeknek éltető énjét hagyta vissza.

Szomoruan, kézzé támasztott fövel ült le s gésperiten nyult az asztalon fekvő levél után. Letépte a borítékot, kinyitotta azt s az aláírását nézte, de nem taláta.

— Ah, névtelen levél tehát? szótt. Kétségkívül tisztjeim egyike ellen. Piha! . . .

Már azon volt, hogy azt olvasatlanul eldobja, midőn az első szavak, melyek hirtelen szemébe tüntek, megreskettették. Újból és újból fogott hozzá a levél elolvasásához s azt hitte, hogy álmodik, vagy örült, de nem! nem forgott fonn többé semmi kétség . . . ében volt s józan eszű; valósággal

kezében volt az átkozott papír, melyben a végzetes betük sorai állottak . . .

— Lázás, fájó sietséggel futotta az egészét át, meg sem állapodva a mondatok végén. S midőn elolvasta, két nehéz verejtékcsepp hullott le homlokáról a papírra, mitől a betük összefolytak. Rángatózó keze gőrcsösen szorítá össze a levelet s az a papírronggyra gyűrve esett a lábai elé

Ime ezt tartalmazta:

»Kedves Parancsnok Ur!

Mégis csak bamba ember Ön! Lehet, hogy Meltóság az egyedül, kinek nincs tudomasa arról, hogy neje már fél év óta egy piperkőccel csalja meg, ki Őt azonkívül még ki is gunyolja, Féő, hogy ha hájóján nem tanusit több éleslátást, mint háztartasa körül, ugy az nem igen fog messzire haladni.

A parancsnok ólomszínu lét, fölkeit, s merev szemekkel inkább tántorgott, mint járt szük kabinjában föl s alá, minduntalan valami butordarabhoz utóvé, mialtal egész teste surlódaosokkal lett elboritva. Mérges szunyogok véresen csipték föl arcát, s ő hagyta őket, nem is uzte el azokat kezével. Képtelen volt lában megállni ő, a tengerész!

Izsonyu kinokat szenvedett a szerencsétlen.

Nem volt semmi vigasza, semmi enyhülés vagy reménye. Vajjon igaz voita-e gyalázatos vád? Ki bizonyíthatná azt be? Kítől tudhatná meg a válót, mely bármi szörnyü lenne is, mégis kevésbbé lenne győrtelmes, mint a kínzó bizonytalanság! Ki téphetné ki lelkéből a szörnyü gyánút, melyet egy gyáva, kit nem is ösmert, mérges nyíl gyánánt röpített szívébe.

Az egészség ápolása.

Gyógyszerek

melyek ezer meg ezer orvosi tekintélyes és magának bizonyítványai által kitüntetett készítmények.

Dr. MILLER MOHSAVA

különösen jó eredménnyel hat köhögés, rekedtség, torokfájás, nyálkasság és tüberkulozis keletkezése s általában az összes lélekzési szervek kóros állapot ellen, ép úgy felnőttek — mint gyermekeknek

ára 50 kr.

Dr. Miller préservatív balszama göröcsök ellen.

Ezen balszamat ajánljuk gyomorfájás alkalmával, gyomorgöröcsök, gyomor katarrhu, gyomordaganatok, hasmenés és köhikánál. Kőhikánál majdnem azonnali hat. Kitűnő hatással bír minden üdülő betegnek mivel az emésztést jelentékenyen előmozdítja. Ezen kitűnő gyógyszernek nem szabad hiányozni egyetlen egy házban sem, főleg falun.

Egy üveg ára 1 frt 50 kr. 1/2 üveg ára 80 kr.

Főraktárral Magyar-Osztrák monarchia részére MAKOVICZKY PÉTER Liptó-Rózsahegyen bír

A központi szétküldési raktar van:

MILLER J.

gyógyszerésznél BRASSÓBAN (Erdély).

2011. szám

Szállítási hirdetmény.

A selmecbányi m. kir. kohóhivatalnak 1893. év folyamán szüksége leend 4000 (négyezer) métermáza ócska öntött vasra, melynek szállítására ezenel nyilvános pályázat hirdetik megjegyezvén, hogy az egyes daraboknak 10 (tíz) kilogrammnyi súlyt túhaladnia nem szabad és hogy szállítási ajánlatok kisebb mennyiségre is figyelembe vételnek.

Ezen öntött ócskvas mennyiség szállítása, illetőleg az erre vonatkozó ajánlat elfogadása után a szállítmányok a kohónál megmászálva vételnek át és minden szállítmányért járó pénzsözeg az szállítmány kifogastalan átvétele után szabályszerűen bélyegzett nyugtató ellenében fizetik ki.

— Az 50 krros bélyeggel ellátott zárt ajánlatok melyekben a szállítandó anyag beszerzési forrása is megjelölendő, 5% bánatpénzzel ellátva 1892. évi November hó 15-ig este 6 óráig a m. kir. kohóhivatalhoz Selmecbányára küldendők be. — Az 5%-nyi bánatpénz a szerződés megkötésekor, készpénzben vagy biztosíték képes értékpapírokban 10 (tíz) százalékra egészítendő ki.

A szállítandó négyezer métermáza ócska öntött vas, melynek legfeljebb 25%-ka forgács alakban át vétetni fog, tizenkét lehetőleg egyenlő, havi részletben adandó át.

A m. kir. kohóhivatal fenntartja magának a jogot a beérkező ajánlatok közül tetszése szerint azt elfogadni a mely nezeze szerint a legtöbb biztosítékot nyújt, esetleg azonban valamennyi beérkezett ajánlatokat is vissza utasíthatni.

Selmecen 1892. évi Október hó 21-én.

2-2 Magyar. kir. kohóhivatal.

Jeles könyvek rendkívüli olcsó árak mellett, jó jallapotban megrendelhetők

HECKENAST G. utóda (DRODTLEFF R.)

kiadóhivatalában Pozsonyban.

- Babics Kálmán*, Széptan vagy aestetika. (n. 8-r. 321 l.) frt 2-80 helyett csak frt —90
Legjobb aestetika, nélkülözhetetlen minden művelt ember részére.
- Fodor Dezső*, Utasítás a házadó ügyekben, háztulajdonosok és házkezelők részére (n. 8-r. 56 l.) frt —50 helyett csak frt —20
Minden háztulajdonosnak ajánlható.
- Karola költeményei*. (12-r. 162 l.) frt 1-40 helyett csak frt —30
Alkalmos ajándék hölgyek részére.
- Király János*, dr. A pozsonyi nagy-dunai vām és révjog története. Levéltári adatok nyomán. (n. 8-r. 178 l.) frt 2— helyett csak frt 1—
Kitűnő legújabb forrásmó a magyar történehez.
- Kofranyi Adolf*, dr. A grüfenbergi hideg víz gyógymód. Népszerű irályban tájékozásra a vízi kezelésről (8-r. 212 l.) frt 1-50 helyett csak frt 1—
Kitűnő utmutató a hidegvízgyógymód használatához, sokkal becseesebb mint Kneipp vizkurája.
- Orbók Mór*, Tréfás szamitani feladványok gyűjteménye. Ifjak és más közbeliek hasznos szórakoztatáa ára. (8-r. 80 l.) frt —50 helyett csak frt —30
- Orbók Mór*, Tréfás mértani feladványok gyűjteménye. Ifjak és más korbeliek hasznos mulattatására kidolgozva. A szöveg köze nyomott 117 képpel. (8-r. 74 l.) frt —50 helyett csak frt —30
Tanulásgos és mulattató gazdag tartalmu könyvek, a fiataloknak és nevelők uraknak.
- Paedagogiai Plutarch*: Orbok Mór. Paedagogiai Plutarch. Jelesebb paedagogusok kiválóbb tanferiárak arczképe és életrajz gyűjteménye, III/II diszes kötet (n. 8-r. 564 l.) frt 4— helyett csak frt 2-51
A nm. közoktatásügyi miniszterium által neleglen ajánlva, a egy tanar urnak könyvtarából sem szabadnia hiányozni.
- Peress S.*, Verses közzöntő k. Gyermekeinknek. (16-r. 311 l.) frt —20 helyett csak frt —10
Szép tartalmu közzöntő könyv, különféle alkalmakra.
- Samarjay Károly*, dr. A pozsonyi régi és új színház. Töredékek pozsony multja és jelenéről magy. és ném. nyelv. 2 képpel. (8-r. 54 l.) frt —10 helyett csak frt —20
Jokai-féle stílusban tartott vázlat, a legregibb magyar színház felől.
- Schulpe György*, dr. Felhők és csillagok. Költemények és egy elbeszélés. (16-r. 88 l.) frt —60 helyett csak frt —30
Egy tehetséges ifju magy. író, ki ezen költemények által magának új partfogókat hódított.
- Schulpe György*, dr. Tanulmányok az irodalom, jog- és kultúrtörténet terén. (n. 8-r. 52 l.) frt —40 helyett csak frt —20
Minden művelt emberre nézve érdekes.
- Tavitskó önkönyve*. Tanárok, tanítók s tanítóképző intézeti növendékek használatára. Szerk. Orbók Mór. frt 1-20 helyett csak frt —30
Költögg és olcsóbb mint bármely jegyzőkönyv, kepekkel. Alkalmi ajándék tanároknak.
- Tóth S.*, dr. Tavol. közel. Újabb elbeszélések (8-r. 206 l.) frt 1-20 helyett csak frt —60
5 érdekes elbeszélés, a jegyelesebb bíralatok kitűnőnek bizonyítottak.

Jó zeneművek csinos kiállításban:

- Bánfi Sándor*. Képek a pozsonyi ligetből. Diszes keringő (Walzer) frt 1— helyett csak frt —20
- Eisfogel Feri*. 30 év után keringő frt —40 helyett csak frt —20
- Korbay Ferencz*. Gyapjús bundám. Népdal írta Samarjay Károly frt —30 helyett csak frt —20
- Mader Rezső*. Pozsonyi túzóltó induló frt —60 helyett csak frt —20
- Rudnyánszky János*. Izabella csardás frt —50 helyett csak frt —20
- Rudnyánszky János*. Kék ibolya. Lengyelke. Zongorára frt —50 helyett csak frt —20
- Wolf Zsigi*. Kereskedelem és ipar. Polka frt —40 helyett csak frt —20

!! Jeles könyvek és diszes Kóták jó állapotban !!

5-5

MEGHIVÁS.

A turóczi kereskedelmi és hitelintézet f. hó 20-án délutáni 3 órakor rendkívüli közgyűlést

fog tartani, melyre a t. cz. részvényes urak tisztelettel meghívattak.

Tárgyak:

1. Szibner Gyula részvényes úr a f. é. február hó 28-án megtartott rendes közgyűlés elé terjesztett a részletek emelése és a tisztviselők részére megszavazandó tiszteletdíjakra vonatkozó indítványának, valamint az ezzel kapcsolatos pótdítványok újbóli tárgyalása.
2. Az alapszabályok 3. 18. 19. 23. 26. 28. 30. 31. 34. 41. 42. 43. 46. 48. 50. 57. 62. és 65. szakaszainak módosítása.

Az igazgatóság.

2417. szám
t. évi 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turóczi-szt.-mártoni kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a t.-szt.-mártoni takarékpénztárnak Gregor János elleni végrehajtási ügyében Kis-Selmecz községben fekvő:

a) a kis-selmeczi 126 sz. tjkvben A I 1-4 sor sz. a. felvett s Gregor János nevére írt ingatlanokra 353 frtban, — és

b) az ottani 200 sz. tjkvben A. I 1 sor sz. a. felvett ingatlanból Gregor Jánost B. 10 tétel alatt 1/2 részben megillető jutalekra 40 frt kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi november hó 24-ik napján d. e. 10 órakor Kis-Selmecz községben a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikialtási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikialtási árának 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kialított szabályszerű elosmervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróóság mint t. évi hatóság.

Kelt Turóc-Szt.-Martonban, 1892. évi augusztus hó 27-én.

David, kir. aljbíró.

Hat aranyérem, diszkereszt és diszoklevelek.

COGNAC

Gróf ESZTERHÁZY GÉZA saját gyártmánya

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól ízlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség

a * * * * cognac

mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból idegen anyagok hozzávegyítése nélkül, francia mód szerint készül s ezért

járványos betegségeknek, így kolera ellen óvoszerűl sikerrel használtatik.

A gróf Esterházy Géza-féle Cognagyár

igazgatósága:

Budapest, VI., külső-váci-ut 23.

9-90

Páris, Lipese, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brútszszel.